

Sv. Petra a sv. Pavla, apoštolov

Mt 16, 13 - 19

29. júna 2025

Milé sestry a bratia v Kristovi

Každé spoločenosť má svoje zásady a pravidlá, bez ktorých spolužitie nie je možné. Vidíme to aj v spoločenskom živote. Keď nefungujú zákony, alebo sú deravé, rozkladá to spoločenosť zvnútra. Ľudia prestávajú brať ohľad na druhých, každý začína myslieť len na svoj prospech. Pritom je dôležitá najmä úloha tých, ktorí sú na čele spoločenstva, spoločnosti - oni majú garantovať, ukazovať ďalšiu cestu spoločenstva. Od nich sa očakáva príklad, ktorý bude priťahovať aj ostatných.

Dnes na sviatok sv. apoštolov Petra a Pavla sme boli v evanjeliu svedkami vyznačenia sv. Petra za hlavu celého spoločenstva prvej cirkvi. Úlohou cirkvi dodnes je prinášať Ježiša Krista, jeho odkaz svetú. Prečo sa práve Peter ocitol na čele spoločenstva cirkvi? Sú dve evanjeliové správy ktoré ústia do vyznačenia Petra - okrem tej dnešnej je to aj Ježišova otázka - Šimon, syn Jánov miluješ ma väčšie ako títo?

V oboch prípadoch evanjelista zdôrazňuje Petrov vzťah ku Kristovi. Peter bol nielen odvážnym hovorcom všetkých apoštolov, nejednalo sa len o to, že vedel dobre rozprávať, ale dôležitý bol jeho vzťah ku Kristovi, k jeho učeniu. Také niečo sa dokazuje životom. A je to vzťah, ktorý nemôžu narušiť ani chyby a čiastkové zlyhania.

Dnes sa Petrove odpovede Ježišovi zdajú samozrejmé, ale vtedy to tak nebolo. Veď Peter pokladal Ježiša nielen za Mesiáša - za Záchranu, Spasiteľa pre všetkých, ale zároveň hovorí: Ty si Mesiáš, syn živého Boha. Petrovo vyznanie predstavuje niečo viac ako len mesiášsky titul. Peter zdôraznil Ježišovu príbuznosť s Bohom samotným. Ty si Syn živého Boha. Aj iné náboženstvá, napr. islam, poznajú očakávanie mesiáša, záchrancu. Vždy sa jedná o silnú, víťaznú postavu, ktorá má premôcť nepriateľov a nastoliť poriadok. Je to predstava mesiáša, záchrancu - ktorý si pomôže silou, zázrakom. Peter ale vo svojom vyznaní naznačuje, že Ježišova moc bude iná, bude božia, nebude to moc sily. Ježišova moc, jeho milosť sa prejaví práve v zrieknutí sily. Pretože skutočná sila, skutočná moc sa prejavujú práve v slabosti.

Ježiš oceňuje Petrovo vyznanie - a zdôrazňuje, že ono nepochádza z ľudského rozumu, ale tiež od Boha - „nezjavilo ti to telo a krv, ale môj Otec, ktorý je na nebesiach“. Preto Petrovi pripadla úloha stať sa základom Ježišovho spoločenstva - cirkvi. Úlohou spoločenstva Cirkvi je otvárať svetú cestu spásy, otvárať spásu aj pre ostatných, pre všetkých. Ježiš dáva Petrovi nielen úlohu viesť spoločenstvo, ale dáva mu aj moc nad zákonmi - Inými slovami: Peter má zákony uspôsobovať tak, aby človeku otvárali, nie zatvárali prístup do sveta božieho kráľovstva, do spásy. Na druhej strane sa jedná o zodpovednú úlohu: zákony treba uspôsobovať opatrne, zodpovedne - s ohľadom na skutočné božie kráľovstvo, s ohľadom na hlbší život človeka.

My dnes už vieme, že ani zákony celkom nedokážu vystihnúť plnosť života. Aj keď sú potrebné, bez nich sa to nedá, to najdôležitejšie v živote sa nedeje cez zákony, ale vo vnútri človeka. To najdôležitejšie je viera, ale predovšetkým láska - k Bohu a k ľuďom - a potom aj nádej, ktorá z viery a z lásky vyviera.

To zdôrazňuje najmä druhý svätec dnešného dňa, sv. Pavol. Pavol napriek tomu, že nikdy osobne nestretol Krista, viac ako ktokoľvek iný pochopil, v čom spočíva Kristov dar nášmu svetú. Je to

práve dar božej lásky, ktorá nespočíva na moci, na poznaní - rozume - ale na láske, ktorá moc aj poznanie prekonáva a tak sa stáva najsilnejšou energiou nášho sveta. Pavol pochopil, že Ježiš sa zjavuje nie ideálnemu svetu, ale svetu bez spásy a napriek tomu zo svojho zjavenia nevylučuje nikoho, Ježiš je pre každého. Pri Ježišovi neplatia žiadne rozdiely. Pavol pochopil a všade to aj hlásal, že Ježišova moc prekonáva naše určenia, naše zákonitosti, naše rozdelenia. Ježiš nás vedie k obnoveniu pôvodného božieho sveta. Pavol zdôraznil, že Ježiš nepotrebuje nikoho súdiť, ani nebude nikoho odsudzovať na základe zákona. Človek sa ale sám odsudzuje, keď ponuku božej lásky odmieta, keď namiesto nej sa uspokojí s niečím nižším a ešte k tomu to aj nedodržiava.

Bolo by naivné myslieť si, že dnes oslavované dva piliere cirkvi - sv. Peter a sv. Pavol svoju úlohu v cirkvi splnili namiesto nás. Nie - ony nám len naznačili cestu, po ktorej máme my kráčať. Aj my by sme mali naprávať v dnešnom svete to, čo prílišná pýcha novovekého človeka, pýcha rozumu a spoliehanie sa na to vonkajšok pokazili. Obaja, sv. Peter aj sv. Pavol boli rozdielni a predsa nestáli oproti sebe, ale navzájom sa doplňali. Aj my máme v sebe spájať v sebe to, čo nám obaja zvestovali o Kristovi a máme s týmto poznaním kráčať životom. Máme byť otvorení voči druhým, najmä voči tým, ktorí Kristovo posolstvo - možno aj nevedome - prijímajú, otvorení voči druhým bez rozdielov vonkajšieho vyznania. Pretože len tak splníme aj my najvlastnejšiu úlohu cirkvi - otvárať božie kráľovstvo dnešnému svetu, druhým - tým, ktorí sú voči nemu vnímaví.

Na príhovor sv. Petra a Pavla ani my nehľadáme v cirkvi len svoju vlastnú spásu, ale snažme sa aj spásu prinášať nášmu svetu - tak ako to robili sv. Peter a sv. Pavol.